

BUĞDAY

- Ülkemizin 35 milyon ton olan hububat üretimimizin %56'sını buğday oluşturmaktadır.
- 2000 yılında Ülkemizin toplam tarım alanı 38.757 bin hektar, işlenen tarım alanı ise 37.817 bin hektara, işlenen alan ise 23.200 bin hektara düşmüştür.
- Bu yıl üretimimizin %2,5 düşüşle 19 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir.
- Ülkemizde buğday tüketimi 19 milyon ton, kişi başı tüketim ise 180-190 kg arasında değişmektedir.
- Dünya buğday üretimini bu yıl %4,5 artışla 764 milyon ton olacağı beklenmektedir. ABD ve Çin dışındaki tüm ülkelerde üretim artışı beklenmektedir.
- 2018 yılı buğday ithalatı 5.781 bin ton, 2019 yılında ithalatı ise 9.807 bin tondur (artış % 70).
- 2018 yılı buğdaya dayalı mamul madde ihracatımız 5.326 bin ton olup (un 3.309 bin ton, makarna 1.207 bin ton, bisküvi 468 bin ton, bulgur 262 bin ton, irmik 80 bin ton) buğday karşılığı 7,4 milyon tondur.
- 2019 yılında buğdaya dayalı mamul madde ihracatımız 5.070 ton olup 3.263 bin ton un (geçen yıl 3.309 bin ton), 1.274 bin ton makarna (geçen yıl 1.207 bin ton) ve 345 bin ton bulgur ve irmik (geçen yıl 344 bin ton), 188 bin Ton bisküvi (geçen yıl 178 bin ton), karşılığı 7.1 milyon Tondur.
- 2018 yılı ekmeklik buğday ithalatı 5.376 bin ton, 2019 yılında ekmeklik buğday ithalatı ise 8.374 bin tondur (artış %56).
- 2018 yılı makarnalık buğday ithalatı 405 bin ton, 2019 yılında makarnalık buğday ithalatı ise (geçen yılki 405 bin tona karşılık) 1.433 bin tondur (artış % 254).
- 2019 yılında ekmeklik ve makarnalık buğday ithalatının tamamına yakını Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında gerçekleşmiş olup halen piyasada (ekmeklik + makarnalık) eski belge kalmadığı tahmin edilmektedir.
- TMO tarafından 01.05.2019 tarihinde Kırmızı/Beyaz Sert Ekmeklik Buğday alım fiyatı bir önceki yıla göre %29 artışla ton başına 1.350 TL olarak açıklanmıştır.
- TMO tarafından ekmeklik buğday satış fiyatı 01.02.2020'de kalitelere göre 1.425 – 1.525 TL/Ton arasında (526.263 Ton), makarnalık buğday fiyatı ise 1.745 – 1.825 TL/Ton arasında (55.411 Ton) açıklanmıştır.
- TMO tarafından 14.01.2020'de gerçekleştirilen 550.000 Ton Ekmeklik, 100.000 Ton'da Makarnalık buğday ithal ihalesinde oluşan fiyatlar Ekmeklik Buğday için 245 \$/Ton, Makarnalık Buğday için ise 319 \$/Ton'dur.
- İç piyasa ekmeklik buğday fiyatları 1.600 – 1.750 TL/Ton, makarnalık buğday fiyatları ise 1.900 – 2.100 TL/Ton arasındadır.
- Bu dönem itibarı ile Polatlı Ticaret Borsası kırmızı ekmeklik buğday fiyatı ton başına ortalama 1.665 -1.750 TL/Ton, Konya Ticaret Borsası 1.665 – 1.725 TL/Ton, Samsun ve Antalya limanlarında Rusya menşeli ithal buğday fiyatları ise ton başına 215 - 230 \$/Ton arasında değişmektedir. Makarnalık buğday fiyatı ise Kanada menşeli 310 – 315 \$/Tondur.

ARPA

- 2018 yılı itibarı ile 7,1 milyon ton olarak gerçekleşen arpa üretimini 2019 yılında 7,6 milyon ton olarak gerçekleştiği düşünülmektedir.
- Ülkemizde hububat üretimi içerisinde arpa üretiminin payı % 22'dir.
- Ülkemizin arpa tüketimi ortalama yıllık 7-8 milyon tondur.
- Dünya arpa üretimini bu yıl % 17 artışla 13 milyon tondan % 12,5 artışla 156 milyon ton olması beklenmektedir.
- 2018 yılı arpa ithalat miktarı 656 bin ton olarak gerçekleşmiş olup, 2019 yılındaki ithalat 526 bin tondur. (%20 düşüş)
- İç piyasada ton başına 1.400-1.450 TL olarak değişen arpa fiyatları, Polatlı Ticaret Borsası'nda ortalama ton başına 1.330 – 1.400 TL/Ton, Konya Ticaret Borsası'nda ortalama ton başına 1.350 – 1.410 TL/Ton olarak gerçekleşmiştir.
- İthal Rusya menşeli arpa fiyatları ton başına 185-186 \$/Ton arasında değişmektedir.
- TMO tarafından 01.05.2019 tarihinde açıklanan arpa alım fiyatı bir önceki yıla göre %33 artışla ton başına 1.100 TL olarak belirlenmiştir.
- TMO tarafından arpa satış fiyatı 01.02.2020'de 1.275 TL/Ton (220,005 Ton) olarak açıklanmıştır.
- Dünya arpa üretimini yeni sezonda bir önceki yıla göre %7 artışla 150 milyon ton olması beklenmektedir.

MISIR

- Ülkemizin mısır üretimi son 20 yılda %160 artmıştır.
- Hububat üretimimiz içerisinde mısırın payı %17'dir. Mısır hasatı Ülkemiz genelinde tamamlanmıştır.
- 2018 yılı mısır üretimi 6 milyon ton olup, 2019 yılında da yine 6 milyon ton civarında üretim olduğu düşünülmektedir.
- 2019 yılı mısır tüketiminin 6,5-7 milyon ton civarında olduğu düşünülmektedir.
- 2018 yılında 2.123 bin ton olan mısır ithalatı 2019 yılında 3.593 bin ton olarak gerçekleşmiş olup (artış %69), bunun % 55'i Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamındadır.
- İç piyasada ortalama ton başına mısır fiyatı 1.200 – 1.250 TL/Ton arasındadır. Polatlı Ticaret Borsasında Şubat ayında 1 adet mısır işlem görmüş olup, fiyatı 1.054 L/Ton'dur.İthal mısır fiyatı ise ton başına Rusya'dan 185-187 \$/Ton arasında, Romanya'dan ise 180 - 190 \$/Ton arasında değişmektedir.
- Dünya üretiminin 2020 yılında 1.122 milyon tondan 1.110 milyon tona düşmesi ve devir stoklarındaki azalma nedeniyle mısır fiyatlarında artış beklenebilir.
- TMO tarafından mısır alım fiyatı 09.08.2019 tarihinde (bir önceki yıla göre %21 artışla) 1.150 TL/Ton olarak açıklanmıştır.
- TMO tarafından mısır satış fiyatı 01.02.2020 tarihinde Şubat 2020 için 1.250 TL/Ton (249.983 Ton) olarak açıklanmıştır.

BAKLİYAT

- Ülkemizde Güney Doğu Anadolu Bölgesinde iklimle bağlı rekolte kayıplarından dolayı 2019 yılında kırmızı mercimek üretimini ciddi oranda düşüş olduğu düşünülmektedir.
- Kırmızı mercimek hasadı tamamlanmış olup piyasa fiyatları 4.250 – 4.750 TL/Ton arasında değişmektedir. Bu fiyat TMO'nun açıkladığı 2.500 TL'nin üzerinde olduğu için TMO'ya ürün arzı olmamıştır. Kırmızı mercimek ihracat fiyatı 780 -795 \$/Ton arasındadır.
- TÜİK verilerine göre tüketim miktarı nohutta 586 bin ton, kurufasulye de 303 bin ton, kırmızı mercimekte 677 bin ton ve yeşil mercimekte 54 bin tondur.
- Bu yılki üretim miktarlarının nohutta 630 bin ton (geçen yıl 630 bin ton), kırmızı mercimekte 310 bin ton (geçen yıl 310 bin ton), yeşil mercimekte 40 bin ton (geçen yıl 43 bin ton), kurufasulyede 225 bin ton olması beklenmektedir.
- Yeşil mercimek fiyatları 2.750 - 3.000 TL/Ton arasındadır. TMO alım fiyatının 3.050 TL/Ton olmasına karşın TMO'ya az miktarda bir yönelme olmuştur.
- Nohutta piyasa fiyatları 2.850-3.150 TL/Ton arasındadır. TMO alım fiyatının 3.300 TL/Ton olması ürünün büyük bir çoğunlukla TMO'ya yönelmesine neden olmuştur. Bu yıl TMO tarafından 150 bin Ton civarında nohut alındığı düşünülmektedir. İç piyasa fiyatları 4.780 – 4.850 TL/Ton arasındadır. Yeşil mercimek 2.750 – 3.000 TL/Ton, Kurufasulye 6.750 – 7.250 TL/Ton'dur. Nohut ihracat fiyatı ise 9 mm nohut için 700 - 750 \$/Ton civarındadır.
- Üreticiler kırmızı ve yeşil mercimekte piyasa fiyatlarının yüksek olması sebebi ile ürününü sanayiye ve tüccara satmaktadır.
- Nohut ve yeşil mercimekte İç Anadolu Bölgesinde kararma, renk değişikliği ve hastalıktan etkilenme gibi ciddi kalite problemleri olduğu değerlendirilmektedir.
- Ülkemiz nohutta net ihracatçı, mercimek ve kuru fasulyede ise hem ihracatçı hem de ithalatçı konumundadır.

ÇELTİK

- 1999-2019 yılları arasında ülkemizin çeltik üretimi %187 artış göstermiştir.
- Ülkemizin çeltik üretimi 2018 yılında 940 bin ton olup 2019 yılında 1 milyon ton (600 bin ton pirinç) olduğu düşünülmektedir.
- Ülkemizin pirinç tüketimi 2018 yılında 780 bin ton 2019 yılında ise aynı seviyede olması beklenmektedir.
- Ülkemiz genelinde çeltik hasatı tamamlanmıştır.
- 2018 yılında 277 bin ton olan pirinç ithalatı, 2019 yılında (geçen yılki 247 bin tona karşılık) 212 bin ton olarak gerçekleşmiştir. (%14 düşüş)
- TMO tarafından 17.09.2019 tarihinde Osmancık çeşidi 80 randımanlı çeltik alım fiyatı (2018 yılındaki 2.600 TL'lik fiyata %17,3 artış yapılarak) 3.050 TL/Ton olarak belirlenmiştir.
- Dünya çeltik üretimi 2020 ABD Tarım Bakanlığı verilerine göre 896 milyon ton seviyesindedir.
- Çeltik satış fiyatları iç piyasada ton başına 3.400 - 3.600 TL/Ton, pirinç (Osmancık) fiyatı ise 5.900 – 6.100 TL/Ton arasında (kalitesine göre) değişmektedir.
- Dünyada, Asya ve Afrika'nın nüfusunun artması talep artışı yaratacağından, ilerleyen yıllarda çeltik üretiminin artacağı tahmin edilmektedir.

HAYVANCILIK

- Ülkemizde canlı hayvan sayıları 2014 yılından itibaren artış göstermektedir.
- Kırmızı et üretimi 2018 yılında 1.119 bin Ton olarak gerçekleşmiş olup hayvan sayısı büyük baş 17.2 milyon, küçükbaş 46.1 milyon dendir.
- 20 - 24 Ocak 2020 tarihleri arasında canlı dana Karkas iç piyasa fiyatları 33,20 TL/Kg, ABD dana karkas 25,55 TL/Kg, AB dana karkas 24,52 TL/Kg, Kuzu karkas ise 44,20 TL/Kg'dır.
- İstanbul kıyma fiyatı 42,59 TL/Kg (%0,0), kuşbaşı fiyatı 49,26 TL/Kg (% 0,0), Ankara kıyma fiyatı 41,31 TL/Kg (% 4,5), kuşbaşı fiyatı 47,54 TL/Kg (% 4,0)'dır.
- Kümes hayvanı sayımız son yıllarda artış göstermektedir. 2018 yılında 359.2 milyon adet olan hayvan sayımıza karşın 2.157 bin ton tavuk eti üretimi ve 19.644 bin adet yumurta üretimi gerçekleşmiştir. 2019 yılında 11 aylık dönemde 350 milyon adet olan hayvan sayımıza karşın 1.953 bin ton tavuk eti üretimi ve 18.149 bin adet yumurta üretimi gerçekleşmiştir.
- 2019 Eylül ayı sonu itibarı ile yem fiyatları;
 - Etlik piliç yemi 2.150 TL/Ton (Geçen yıla göre % 10)
 - Yumurta yemi 1.800 TL/Ton (Geçen yıla göre % 13)
 - Süt yemi 1.490 TL/Ton (Geçen yıla göre % 6)
 - Besi yemi 1.390 TL/Ton (Geçen yıla göre % 10)
 - Yem hammaddesi olarak yemlik buğday 1.600 - 1.650 TL/Ton, soya 2.300 – 2.400 TL/Ton, soya küspesi 2.250 – 2.300 TL/Ton, buğday kepeği 900 – 1.000 TL/Ton'dur.

EKONOMİK VERİLER

- TCMB gerçekleştirdiği Para Politikası Kurulu toplantısında politika faizini %12'ten %11,25'e düşürdü. (12.12.2019'da ise %14'ten %12'ye, 24.10.2019'da % 16,50'den % 14'e düşmüştü).
- Ocak ayında Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), bir önceki aya göre %1,35, bir önceki yılın aynı ayına göre %12,15 arttı. Aynı ayda Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE), bir önceki aya göre %1,84, bir önceki yılın aynı ayına göre %8,84, arttı.
- 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Türkiye'de ikamet eden nüfus, bir önceki yıla göre 1 milyon 151 bin 115 kişi artarak 83 milyon 154 bin 997 kişiye ulaştı. Erkek nüfus toplam nüfusun %50,2'sini, kadın nüfus ise toplam nüfusun %49,8'ini oluşturdu.
- Ocak ayında otomobil ve hafif ticari araç Pazar toplamına göre satışlar bir önceki yılın aynı ayına göre %89,75 oranında arttı. Otomobil satışlarına ise bir önceki yılın aynı ayına göre %100,53 artış görüldü.
- ABD'de Aralık 2019'da fabrika siparişleri bir önceki aya göre %1,8 ile beklentilerin üzerinde arttı.
- ABD'de Ocak ayında Hizmet Satın Alma Müdürleri Endeksi(PMI) geçen aya göre artarak 53,4 ile beklentilerden olumlu açıklandı.
- ABD'de Ocak ayında tarım dışı istihdam 225 bin ile beklentilerin üzerinde gerçekleşti.
- ABD'de işsizlik maaşı başvuruları son haftada 15 bin kişi azalarak 202 bin kişi ile Nisan ayından bu yana en düşük seviyesinde gerçekleşti.
- ABD'de Ocak ayında ADP özel sektör istihdamı beklentilerin oldukça üzerinde artarak 291 bin kişi oldu.
- Avrupa Merkez Bankası(ECB) Başkanı, ticaret savaşına yönelik belirsizliğin azalmasına rağmen küresel büyüme için risk unsuru olmaya devam ettiğini ve korona virüs salgınının ekonomik belirsizliği artırdığını belirtti.
- ABD'de işsizlik maaşı başvuruları son haftada 15 bin kişi azalarak 202 bin kişi ile Nisan ayından bu yana en düşük seviyesinde gerçekleşti.
- ABD'de Ocak ayında ADP özel sektör istihdamı beklentilerin oldukça üzerinde artarak 291 bin kişi oldu.
- Avrupa Merkez Bankası(ECB) Başkanı, ticaret savaşına yönelik belirsizliğin azalmasına rağmen küresel büyüme için risk unsuru olmaya devam ettiğini ve korona virüs salgınının ekonomik belirsizliği artırdığını belirtti.
- Ülkemiz 190 ülkeye 1.780'den fazla tarımsal ürün ihracatı gerçekleştirmektedir.
- Ülkemiz fındık, kayısı, incir, kuru üzüm gibi ürünlerin ihracatında 1. Sıradadır.
- Ülkemiz Dünya un ihracatında 3,3 milyon ton ile 1,makarna ihracatında 1,3 milyon ton ile 2. Sıradadır.

POLATLI TİCARET BORSASI VERİLERİ (27.01.2020 - 04.02.2020)

- **Buğday** işlem hacmi miktarı 3.360.960 Kg, işlem hacmi tutarı 5.604.140,72 TL, işlem adedi 222, en düşük fiyat Kg başına 1,260 TL, en yüksek fiyat Kg başına 1,791 TL'dir.
- **Arpa** işlem hacmi miktarı 787.500 Kg, işlem hacmi tutarı 1.040.334,02 TL, işlem adedi 47, en düşük fiyat Kg başına 1,100 TL, en yüksek fiyat Kg başına 1,360 TL'dir.
- **Yulaf** işlem hacmi miktarı 79.020 Kg, işlem hacmi tutarı 103.657,90 TL, işlem adedi 7, en düşük fiyat Kg başına 1.850 TL, Kg başına en yüksek fiyat 2,007 TL'dir.
- **Mısır** işlem hacmi miktarı 364.480 Kg, işlem hacmi tutarı 426.466,40 TL, işlem adedi 4, en düşük fiyat Kg başına 1.090 TL, Kg başına en yüksek fiyat 1,230 TL'dir.

KAYNAK

TOBB Haftalık Ekonomi Bülteni
Polatlı Ticaret Borsası Verileri
İK Tarım Üssü Piyasa Analiz Bülteni